

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Komunikacijos teorijos	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	5 ECTS	Seminarai	
Dalyko anotacija			

Dalyko tikslas – analizuoti aktualias komunikacijos mokslų teorijos problemas, mokyklas ir kryptis; lavinti doktorantų kritinius, analitinius gebėjimus, vertinant ir analizuojant istorines arba šiuolaikines komunikacijos lauko problemas, pasitelkiant šiuolaikinę komunikacijos ir medijų teoriją.

Dalyko turinys

Komunikacijos teorijos, jų esminės nuostatos, pagrindinės sąvokos. Pagrindinės komunikacijos teorijos mokyklos ir autorai. Socialinės teorijos, taikomos komunikacijos moksluose. Komunikacijos proceso modeliai. Semiotiniai, struktūriniai modeliai. Psichologiniai poreikiai ir socialinės komunikacijos funkcijos. Teksto ir vaizdo raiška, komunikacijos ypatumai ir kultūra. Medijos ir medijų diskursas, medijų retorika. Komunikacijos tyrimo metodai.

Komunikacijos klasifikavimas pagal kontekstus. Komunikacijos kontekstų sąveikos. Tarpasmeninės komunikacijos teorinės įžvalgos. Organizacijų komunikacija, pagrindinės komunikacijos valdymo programos. Integruotos komunikacijos teorinės prieigos, integruotos komunikacijos elementai, jų sąsajos ir sąveika. Grupės komunikacijos analizės teoriniai modeliai. Vidinės organizacijos komunikacijos problematika, pagrindinės teorijos. Organizacijos kultūra ir tapatybė. Korporatyvinės komunikacijos vadyba. Organizacijos įvaizdis ir organizacijos reputacija. Organizacijos komunikacijos tyrimai. Socialinių tinklų taikymas korporatyvinėje komunikacijoje.

Viešoji komunikacija. Viešosios komunikacijos diskurso tyrimai. Socialinės medijos diskurso ypatumai. Politinės komunikacijos pagrindinės teorinės koncepcijos. Politinės komunikacijos ir žiniasklaidos sąveikos. Pilietinio dalyvavimo komunikacija. Interneto ir mobilios komunikacijos įtaka politikos komunikacijai. Globali, tarptautinė, tarpkultūrinė komunikacija.

Masinė komunikacija kaip viešosios sferos elementas. Masinė komunikacija kaip sistema ir komunikacijos teorijos objektas. Masinių komunikacijų struktūra ir institucijos, jų kaitos priežastys ir tendencijos. Masinių komunikacijų funkcijos. Kritinės masinių komunikacijų teorijos. Masinės komunikacijos tyrimo objektais ir metodai. Masinių komunikacijų pranešimai, jų tyrimo metodai, modeliai. Masinių komunikacijų auditorija, jos tyrimo metodai, pagrindinės teorijos – kritinės, normatyvinės. Masinių komunikacijų efektų teorijos. Masinių komunikacijų poveikis kultūrai, jų vieta kultūros struktūroje.

Vaizdo komunikacija ir jos tyrimų metodai (turinio, kompozicijos, semiotinis, psichoanalitinis, diskurso, auditorijos tyrimai). Vizualinė medžiaga kaip tyrimo šaltinis ir sklaidos apie tyrimų rezultatus priemonė. Vaizdo retorikos sampratos ir tyrimai komunikacijos moksluose. Socialinis vaizdo fenomenų paveikumas. Kritiniai vizualumo tyrimai.

Studijų metodai

1. Individualios konsultacijos su dalyką kuruojančiais dėstytojais.
2. Individualus mokslinės literatūros studijavimas ir mokslinio referato rengimas pagal dalyką kuruojančią dėstytojų suformuluotus klausimus.

Vertinimo metodai			
1. Mokslinis referatas (30 000–40 000 spaudos ženklų) dalyką kuruojančių dėstytojų suformuluotų klausimų pagrindu.			
2. Diskusija žodžiu mokslinio referato pagrindu.			
Pagrindinė literatūra			
BARAN, Stanley J.; DAVIS, Dennis K. 2010. <i>Mass Communication Theory: Foundations, Ferment, and Future</i> . WADSWORTH Cengage Learning.			
CASTELS, Manuel. <i>Communication power</i> . London, 2012.			
FINN, Jonathan. <i>Visual Communication and Culture: Images in Action</i> . OUP Canada, 2012.			
FISKE, John. <i>Populiariosios kultūros supratimas</i> . Vilnius, 2008. 174 p.			
FORTNER, Robert S. (Ed.), FACKLER, P. Mark (Ed.). 2014. <i>The Handbook of Media and Mass Communication Theory</i> . Wiley-Blackwell.			
HOLMES, David. <i>Communication theory: media, technology and society</i> . London, 2005. 255 p.			
JENSEN, Klaus Bruhn. <i>A handbook of media and communication research: qualitative and quantitative methodologies</i> . London, New York, 2007. 332 p.			
LITTLEJOHN, SW, FOSS, K. <i>Theories of Human communication</i> . Belmont. CA, 2008.			
<i>Mass communication research methods</i> : Anders Hansen ... [et al.]. Basingstoke, 2003. 350 p.			
MCQUAIL, D. <i>McQuail's mass communication theory</i> . London, 2012.			
OLSON, C. Lester; FINNEGANT, A. Cara; HOPE, S. Diane. <i>Visual Rhetoric: A Reader in Communication and American Culture</i> . Sage Publications, 2008.			
ROSE, Gillian. <i>Visual Methodologies</i> . Sage Publications, 2016.			
SPARKS, G. G. <i>Media effects research: a basic overview</i> . Belmont [Calif.], 2006. 250 p.			
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Elena Macevičiūtė	Dr.	Prof.	<p>Macevičiūtė, Elena; Manžuch, Zinaida; Gudinavičius, Arūnas. The role of curiosity triggers and features in digital literacy training // <i>Library & information science research</i>. New York : Elsevier. ISSN 0740-8188. eISSN 1873-1848. 2023, vol. 45, iss. 4, art. no. 101268, p. [1–9]. DOI: 10.1016/j.lisr.2023.101268.</p> <p>Macevičiūtė, Elena; Kepalienė, Fausta. Factors influencing Lithuanian researchers' use of open access repositories as a publishing channel // <i>Information research: Proceedings of ISIC: the information behaviour conference, Berlin, Germany, 26 - 29 September, 2022</i>. Sheffield : University of Sheffield. ISSN 1368-1613. 2022, vol. 27, spec. iss., art. no. 2210, p. [1–17]. DOI: 10.47989/irisic2210.</p> <p>Wilson, Thomas D.; Macevičiūtė, Elena. Information misbehaviour: modelling the motivations for the creation, acceptance and dissemination of misinformation // <i>Journal of documentation</i>. Cambridge : Emerald Publishing Limited. ISSN 0022-0418. eISSN 1758-7379. 2022, vol. 78, iss. 7, p. 485–505. DOI: 10.1108/JD-05-2022-0116.</p> <p>MANŽUCH, Zinaida; MACEVIČIŪTĖ, Elena. A life goals perspective on the information behaviour of elderly adults // <i>Information research: vol. 25. no 4: Proceedings</i></p>

			<p><i>of ISIC, the Information Behaviour Conference, Pretoria, South Africa, 28 September - 01 October, 2020.</i> Sheffield : University of Sheffield. eISSN 1368-1613. 2020, vol. 25, no. 4, p. [1–18]. DOI: 10.47989/irisic2005.</p>
			<p>MANŽUCH, Zinaida; MACEVIČIŪTĖ, Elena. Digital comics reading program for reducing the digital exclusion of people with hearing impairments // <i>Sustainable digital communities: 15th international conference</i>, iConference 2020, Boras, Sweden, March 23–26, 2020 : proceedings. Cham : Springer, 2020. ISBN 9783030436865. eISBN 9783030436872. p. 456–469. (Lecture Notes in Computer Science ; vol. 12051). DOI: 10.1007/978-3-030-43687-2_36.</p>
			<p>MANŽUCH, Zinaida; MACEVIČIŪTĖ, Elena. Getting ready to reduce the digital divide: scenarios of Lithuanian public libraries // <i>Journal of the Association for Information Science and Technology</i>. Hoboken : Wiley. ISSN 2330-1635. eISSN 2330-1643. 2019, first published online, p. [1–13]. DOI: 10.1002/asi.24324.</p>
Renata Matkevičienė	Dr.	Prof.	<p>Kimhi, Shaul; Kaim, Arielle; Bankauskaitė, Dalia; Baran, Maria; Baran, Tomasz; Eshel, Yohannan; Dumbadze, Salome; Gabashvili, Manana; Kaniasty, Krzysztof; Koubova, Alice; Marciano, Hadas; Matkevičienė, Renata; Teperik, Dmitri; Adini, Bruria. A full-scale Russian invasion of Ukraine in 2022: Resilience and coping within and beyond Ukraine // <i>Applied psychology: health and well-being</i>. Hoboken : Wiley. ISSN 1758-0846. eISSN 1758-0854. 2023, first published online, p. [1–19]. DOI: 10.1111/aphw.12466.</p>
			<p>Matkevičienė, Renata; Jakučionienė, Lina. Communication professionals as social change agents in times of crisis: how pandemic situation has changed initiatives in CSR and sustainability // <i>Corporate social responsibility in a dynamic global environment: sustainable management in challenging times</i> / Editors: Irene Guia Arraiano, Belén Díaz, Mara Del Baldo, René Schmidpeter, Samuel O. Idowu. Cham : Springer, 2023. ISBN 9783031246463. eISBN 9783031246470. p. 365–380. (CSR, sustainability, ethics & governance, ISSN 2196-7075, eISSN 2196-7083). DOI: 10.1007/978-3-031-24647-0_19.</p>
			<p>DĀVIDSONE, Agnese; MATKEVIČIENĖ, Renata; TELYČENAITĖ, Austė; SILKANE, Vineta; JURĀNE BRĒMANE, Anžela. Social simulation transfer to online: Pedagogical reflections on teaching presence // <i>Remote learning in times of pandemic: issues, implications and best practice</i> / edited by Linda Daniela and Anna Visvizi. London : Routledge, 2021, chapter no. 4. ISBN 9780367765705. eISBN 9781003167594. p. 74–89.</p>
			<p>DĀVIDSONE, Agnese; SEPPEL, Külliki;</p>

			<p>TELYČĒNAITĖ, Austė; MATKEVIČIENĖ, Renata; UIBU, Marko; SILKĀNE, Vineta; JURĀNE-BRĒMANE, Anžela; ALLAJE, Ūnne. Exploring students' perceptions on acquisition of transversal skills during an online social simulation // <i>Human, technologies and quality of education</i>, 2021 = <i>Cilvēks, tehnoloģijas un izglītības kvalitāte</i>, 2021 / Editor Linda Daniela. Rīga : University of Latvia, 2021. ISBN 9789934187353. p. 727–738. DOI: 10.22364/htqe.2021.57.</p> <p>MATKEVIČIENĖ, Renata. How media constructs topics on public interest: case of internet media reaction to the political corruption scandal in Lithuania in 2016 // <i>Public interest communication: selected articles</i> / editor-in-chief Renata Matkevičienė, Andris Petersons. Riga : Turiba University, Ltd., 2019. p. 64–77. ISBN 9789934543227.</p> <p>MATKEVIČIENĖ, Renata. Politikų ir žiniasklaidos sąveikos: cinizmas kaip politinės komunikacijos stilius = Interactions of politicians and media: cynicism as political communication style // <i>Parlamento studijos</i>. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. 2019, Nr. 26, p. 26–44. ISSN 1648-9896. eISSN 1822-749X. Prieiga per internetą: <http://www.parlamentostudijos.lt/Nr26/files/26-44.pdf>.</p> <p>STONKIENĖ, Marija; MATKEVIČIENĖ, Renata. Public interest in the Lithuanian media: protection of human rights initiated by individual as a case of the public interest in the Lithuanian online media // <i>Public interest communication: selected articles</i> / editor-in-chief Renata Matkevičienė, Andris Petersons. Riga : Turiba University, Ltd., 2019. p. 95–129. ISBN 9789934543227</p> <p>TAMUTIENĖ, Lina; MATKEVIČIENĖ, Renata. Quality in the higher education sector: comparison of communication of criteria for quality assurance in webpages of state universities in Lithuania and Latvia. <i>Acta Prosperitatis</i>. Riga, Turība University, 2019, No. 10, p. 109–130. ISSN 1691-6077.</p>
Renata Šukaitytė-Coenen	Dr.	Doc.	<p>NÄRIPEA, Eva; ŠUKAITYTĖ-COENEN, Renata; BALČUS, Zane. Economic and social precarity in Baltic cinema // <i>Precarity in European film: depictions and discourses</i> / Edited by: Elisa Cuter, Guido Kirsten and Hanna Prenzel : De Gruyter, 2022. ISBN 9783110707724. eISBN 9783110707816. p. 289–302. DOI: 10.1515/9783110707816-016.</p> <p>ŠUKAITYTĖ-COENEN, Renata. Contemporary Lithuanian documentary cinema: a critical overview of main film directions // <i>Apertúra. Film–Vizualitás–Elmélet</i> : Pompeji Alapítvány. ISSN 1787-7245. 2021, Fall, p. [1–23]. DOI: 10.31176/apertura.2021.17.1.9.</p> <p>ŠUKAITYTĖ-COENEN, Renata. Istorija Lietuvos režisierų moterų dokumentiniuose filmuose: faktai,</p>

			<p>emocijos, asmeninė perspektyva // <i>Fokuse: moterys Lietuvos kine</i> / sudarė: Natalija Arlauskaitė, Lina Kaminskaitytė. Vilnius : Lapas, 2021. ISBN 9786098198379. p. 188–213.</p> <p>MIKONIS-RAILIENĖ, Ana; ŠUKAITYTĖ, Renata; MARTIŠIUS, Mantas; STONYTĖ, Renata; Mikonis-Railienė, Ana (sudaryt.); Šukaitytė, Renata (sudaryt.). <i>Politinis lūžis ekrane: (po) komunistinė transformacija Lietuvos dokumentiniame kine, videokronikoje ir televizijoje</i>. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2020. 374 p. ISBN 9786090703625. eISBN 9786090703632.</p> <p>MAZIERSKA, Ewa; ŠUKAITYTĖ, Renata. Representation of poverty in Polish, Lithuanian and Latvian documentary films of the postcommunist period // <i>Studies in Eastern European cinema</i>. London : Taylor&Francis. ISSN 2040-350X. eISSN 2040-3518. 2020, vol. 11, iss. 1, p. 67–81. DOI: 10.1080/2040350X.2018.1465672.</p>
Rita Repšienė	Dr.	Doc.	<p>Repšienė, Rita. Marija Gimbutas, the 21st Century and the Media: Creating Hope for a Peaceful Future through the Discovery of Prehistoric Civilization = XXI amžius, medijos ir Marija Gimbutienė Atradusi nepaprastą laiką ir sukūrusi taikią viltį ateicių // <i>Sphairos: Cultural and Media Studies: Marija Gimbutas in 21st Century: Longing for Peaceful Civilisations</i>. Vilnius : Lithuanian Culture Research Institute. ISSN 2029-8560. eISSN 2783-5529. 2022, 13, p. 26–63.</p> <p>Repšienė, Rita. Migracijos pokyčiai XXI a.: egzodas, tapatumo dilema ir transnacionalumo perspektyvos = Migration transformation in the 21st century: exodus, the identity dilemma, perspectives on transnationalism // <i>Migracija: sampratos ir patirtys</i> / sudarytoja Margarita Matulytė. Vilnius : Lietuvos nacionalinis dailės muziejus ; Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2022. ISBN 9786094261688. p. 124–150, 484.</p>
Kęstas Kirtiklis	Dr.	Doc.	<p>Kelpšienė, Ingrida; Armakauskaitė, Donata; Denisenko, Viktor; Kirtiklis, Kęstas; Laužikas, Rimvydas; Stonytė, Renata; Murinienė, Lina; Dallas, Konstantinos. Difficult heritage on social network sites: An integrative review // <i>New media & society</i>. London : SAGE Publications. ISSN 1461-4448. eISSN 1461-7315. 2023, vol. 25, iss. 11, p. 3137–3164. DOI: 10.1177/14614448221122186.</p> <p>Kirtiklis, Kęstas; Laužikas, Rimvydas; Kelpšienė, Ingrida; Dallas, Konstantinos. An ontology of semiotic activity and epistemic figuration of heritage, memory and identity practices on social network sites // <i>SAGE Open</i>. Thousand Oaks, CA : SAGE Publications. ISSN 2158-2440. 2023, vol. 13, iss. 3, p. [1–25]. DOI: 10.1177/21582440231187367.</p>

		KIRTIKLIS, Kęstas. Humanist limits of Craig's communication theory // <i>Practicing communication theory: exploring, applying, and teaching the constitutive metamodel</i> / Eds.: Marc Howard Rich, Jessica S. Robles. San Diego, CA : Cognella, Inc, 2020. ISBN 9781793506795. p. 175–189.
		KIRTIKLIS, Kęstas; GEDUTIS, Aldis. Ancient narrative and modern promise: the political arguments for the value of the humanities in Lithuania // <i>Journal of Baltic studies</i> . Portland. 2020, vol. 51, iss. 2, p. 275–287. ISSN 0162-9778. eISSN 1751-7877. DOI: 10.1080/01629778.2020.1747509.
		KIRTIKLIS, Kęstas. "A convenient way to describe communication...": Towards the transmission model as a metamodel // <i>Models of communication: theoretical and philosophical approaches</i> / edited by Mats Bergman, Kęstas Kirtiklis, Johan Siebers. New York : Routledge : Taylor & Francis, 2020. p. 78–94. ISBN 9781138294554. eISBN 9781315231402. (Routledge studies in European communication research and education).
		BERGMAN, Mats (red.); KIRTIKLIS, Kęstas (red.); SIEBERS, Johan (red.). <i>Models of communication: theoretical and philosophical approaches</i> / edited by Mats Bergman, Kęstas Kirtiklis, Johan Siebers. New York : Routledge:Taylor & Francis Group, 2020. 240 p. (Routledge studies in European communication research and education). ISBN 9781138294554. eISBN 9781315231402.
Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2023 m. lapkričio 20 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-545		KIRTIKLIS, Kęstas. Jam session klasikine tema // <i>Savasties praktikos</i> / Zygmunt Baum, Rein Raud; vertė Kęstas Kirtiklis. Vilnius: Apostrofa, 2019. p. 246–253. ISBN 9786098205121.
Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė		